View the original article

СУСПІЛЬСТВО

«Їли раз на добу: стакан гречки на трьох і портулак» – свідчення із Олешків

Дмитро Євчин

30 жовтня 2026, 19:37

Комбіноване фото: ринок в Олешках (ліворуч), і люди виходять з міста (праворуч)

30 жовтня почалася гуманітарна місія із повернення жителів окупованих Олешків, що на Херсонщині, на підконтрольну Україні територію. В Офісі українського омбудсмена Дмитра Лубінця маршрут та інші подробиці вивезення олешківців тримають у таємниці. Задовго до цієї місії люди виходили з міста самостійно, на свій страх і ризик. Дорога до окупованого Раденська на Херсонщині була єдиним шансом на порятунок. Олешківці пішки долали 25 кілометрів замінованого шляху, ризикуючи в будь-який момент потрапити під удар дронів.

Віталій та його родина вийшли з блокадних Олешків 13 вересня. Чоловік розповів Радіо Свобода про свій шлях та пояснив, чому наважився на такий ризик.

Волонтери почали знову фіксувати нові випадки голоду цієї осені. Зі слів волонтерки **Ксенії Архипової**, яка народилася в Олешках, востаннє у місто завозили продукти 26 травня.

Віталій та його родина на собі відчули нестачу харчів.

> *«Людям немає що їсти. Щодо моєї сім'ї, то за останні півтора місяця ми їли один раз на добу. Дружина* варила склянку гречки, і ми ділили цю склянку гречки на трьох. До цього додавали один огірок, один помідор і рвали траву – портулак*. Це робили, щоб насититись, розумієте? Щоби не хотілося їсти, ми їли траву. Настільки мало їжі їли. Постійно голод у голові сидів».*

Олешки. Херсонська обл.

Наразі в Олешках бракує базових продуктів харчування, приміром, овочів чи борошна, – розповідає Віталій.

“ Постійно голод у голові сидів

«Про м'ясо не йшлося. Якщо брати звичайні овочі, такі як картопля, цибуля, – цього взагалі не знайти. Можеш не запитувати, тобі ніхто не продасть, ніхто нічого не дасть. Ми картоплю не їли більше місяця. Взагалі. Так само й борошна. Якщо люди міняють картоплю, то міняють один до одного – картоплю на кілограм борошна*. Ви*

ж розумієте, яка цінність борошна і картоплі? Щодо мене, то я віддаю перевагу борошну. Бо борошно – це хліб».

За даними очільниці Олешківської міської військової адміністрації **Тетяни Гасаненко**, в Олешках **залишається 35 дітей**.

Син Віталія поки залишався в місті, за словами батька, не доїдав.

> «Коли дитині 13 років і вона ще росте та потребує поживних речовин, вітамінів, мінералів, звичайної їжі, а вона цього не отримує, то, звісно, це дуже жахливо. У мене дитина їла одну невеличку плитку шоколаду «Мілка» місяць. Він по кубику щодня відкушував, для того щоб відчувати цей смак. Підходив, питав: «Можна я трошки шоколадки скуштую?».

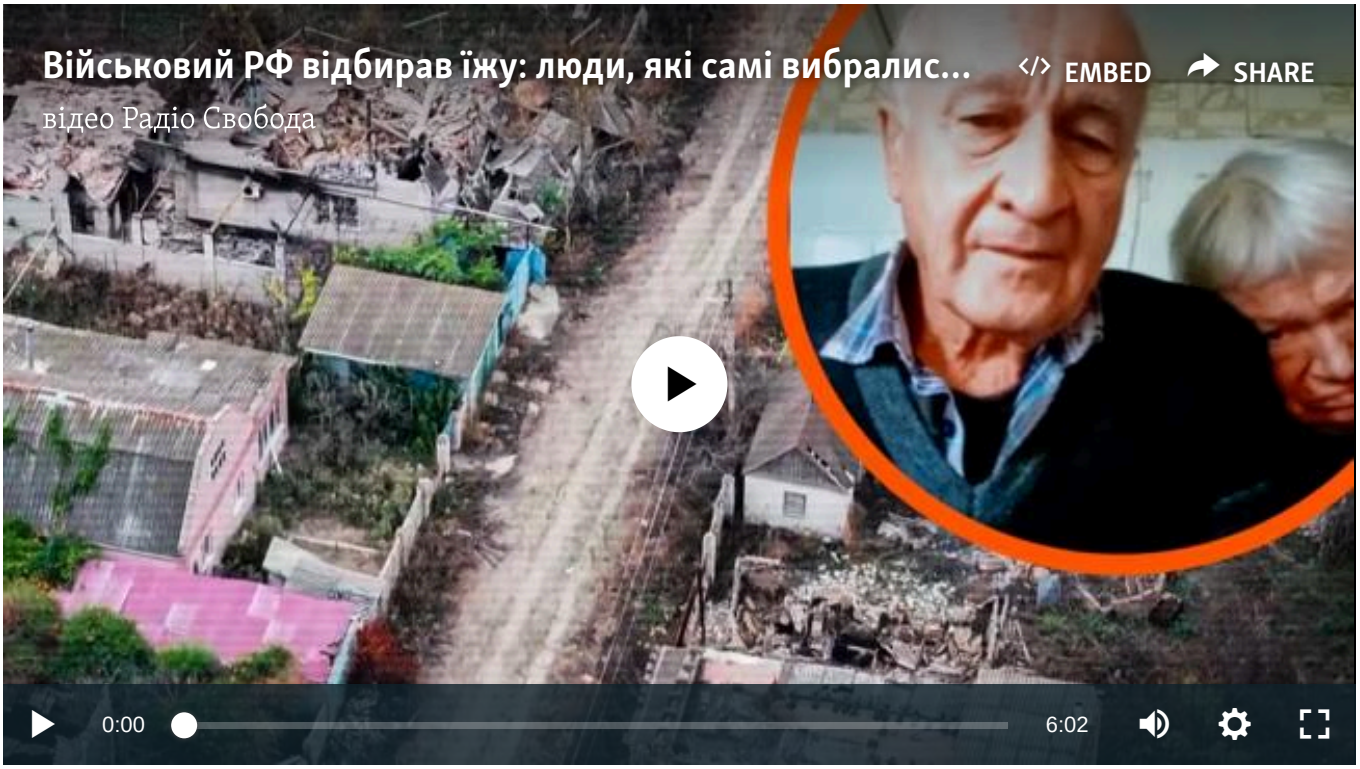
Бійці 11-ї бригади імені Михайла Грушевського НГУ готують посилки з провізією для жителів Олешок на Херсонщині

Наприкінці вересня Сили оборони України почали відкрито й масово скидати олешківцям провізію із дронів.

За даними Ксенії Архипової, випадків, коли військові РФ відбирали ці посилки, ще не фіксували. Але раніше окупанти силоміць забирали їжу в олешківців, за продукти кидали людей «на підвал», вбивали.

«Вони (російські військові) можуть прийти, просто так розстріляти людей, сім'ю. Були випадки, коли вони заходили, не отримували того, чого їм потрібно і просто

розстрілювали. Сім'ю розстріляли у нас».

ЗАВАНТАЖИТИ

Голод, прийдешня зима, відсутність базових побутових умов та російські військові, які відбирали останнє, змусили родину Віталія, попри ризик для життя, виходити з Олешок.

> «Шлях був важкий, особливо для людей, які фізично не підготовлені. Доводилося йти замінованими дорогами, плюс постійно кружляли дрони. Постійна небезпека. Хочете ви чи не хочете, але жага до життя завжди перемагає, і люди вибирають єдиний шлях, щоби вижити».

Херсонська обл. Люди повертаються з Раденська до Олешок з їжею

До сусіднього Раденська потрібно було подолати 20–25 кілометрів щільно замінованої дороги, на якій нон-стоп чатували дрони, – розповідає Віталій.

> «Швидко в будь-якому разі не підеш. У нашій групі з восьми людей я йшов першим, був за сапера. Дивився, де що розкидано. Ми йшли один за одним. Я передавав інформацію назад, а там уже по ланцюжку передавали далі, щоб не підірватися. Тому що розкидані всякі «пелюстки» (радянсько-російські фугасні протипіхотні міни натискної дії ПФМ-1 «Пелюстка»), різні міни, нерозірвані снаряди. Увесь час треба було роззиратися, дивитися на небо».

У групі Віталія, з якою він виходив з Олешок, були люди за 70 років і жінка після інсульту. Її котили на велосипеді. Для тринадцятирічного сина Віталія, який довгий час провів у закритому приміщенні чи підвалі, цей шлях був вкрай виснажливим, розповідає чоловік.

> «В нього відмовляли ноги, крепатура була така, що він просто сідав на асфальт, простягав ноги й відпочивав. Це ми зараз говоримо про дитину, а я уявляю, яким важким був шлях для літніх людей, у яких болять суглоби, є інші проблеми зі здоров'ям – цукровий діабет абощо. Я не уявляю, як вони виходили».

Олешки. Херсонська обл. Люди виїжджають з міста

На шляху в Раденськ групу Віталія зупиняли дрони, — розповідає він.

> **кланялися, хрестилися, молилися, щоб подумали, що ми група вірян, яка йде з Олешків**

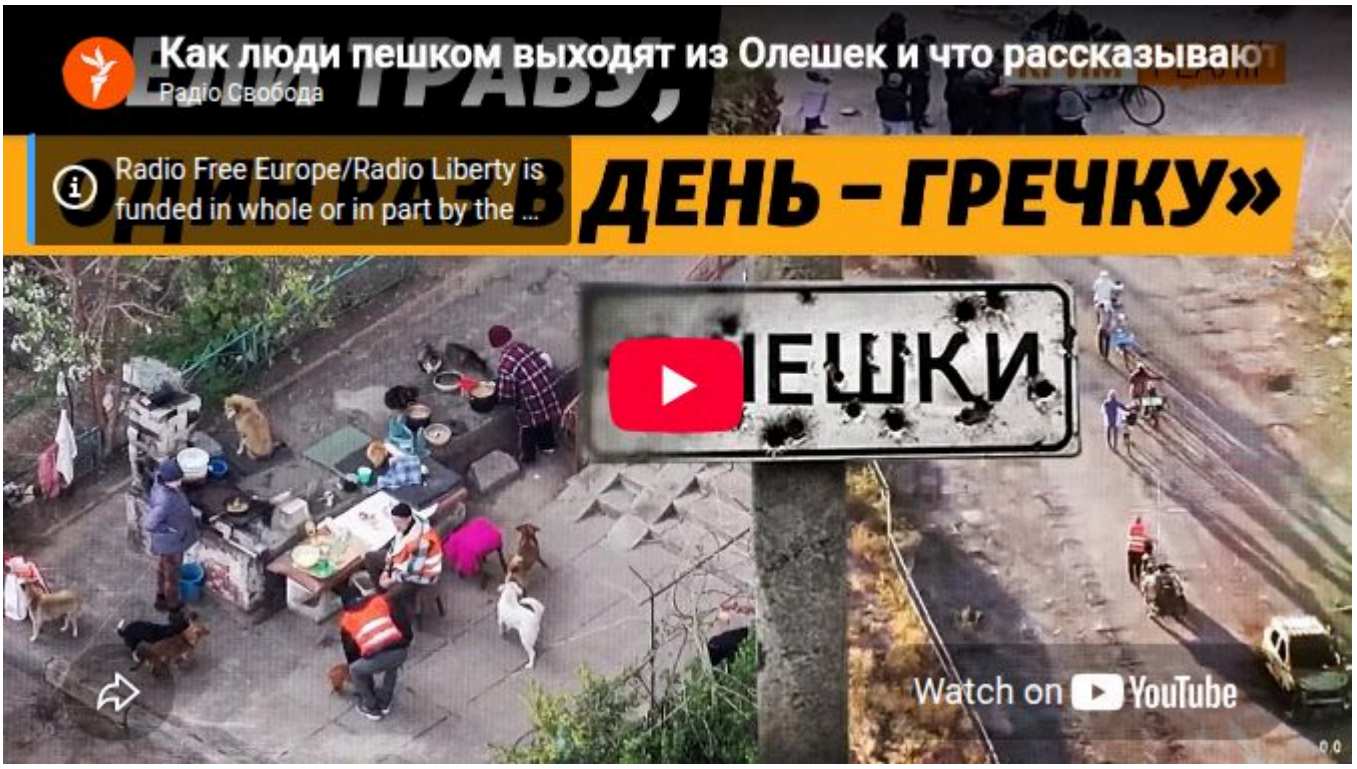
«Двічі виникали небезпечні ситуації. Ми майже дійшли до Раденська, і двічі над нами зависав дрон. Першого разу дрон був споряджений і тримався на відстані, висів десь за 3–5 метрів від нас. Точніше не скажу, тому що голови ми не піднімали. Він був споряджений, тому ми просто стояли, кланялися, хрестилися, молилися, щоб нас пропустили, щоб подумали, що ми група вірян, яка йде з Олешків. Першого разу над нами висів дрон, другого разу – висів перед нами й не пускав десь 5 хвилин».

Приблизно за кілометр до пункту призначення олешківців ще раз зупинив БПЛА, – каже Віталій.

«Жахливо, коли ти майже дістався цілі, а тебе на відстані одного кілометра до Раденська не пускають. *Люди вже просто відмовлялися йти, ноги відмовляли, понатирали все. Оце було найжахливіше. Слава Богу, пропустили! Слава Богу, дійшли!*»

Група Віталія вийшла з Олешків за 5 годин. Це вважається дуже швидко, – пояснює він. Попередня група йшла понад 8 годин.

Окупаційна російська влада замовчує або ж істотно применшує критичність ситуації в Олешках.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Українська делегація разом з евакуйованими жителями вирушила з Олешків

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Режим тиші» триває 87 годин, беремо навіть тих, хто не записався»: Лубінець розповів деталі евакуації цивільних з Олешків

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Російська омбудсман опосередковано визнала, що Олешки не є Росією

Дмитро Євчин

Старший телевізійний журналіст-кореспондент проєкту Радіо Свобода **Крим.Реалії** з 2018 року.Починав роботу спортивним кореспондентом у 2006 році. Після 2014-го став журналістом-міжнародником. Працював на лінії фронту, під час одного з журналістських відряджень знімальна група Крим.Реалії потрапила під обстріл і Дмитро отримав поранення.

Суспільство | Війна

© Радіо Свобода, 2026 | Усі права застережено.